

Tisková zpráva

K rychlejšímu nálezů karcinomu slinivky výzkumem krevní plazmy

Uspíšit odhalení nádorového bujení v oblasti slinivky a pomoci tak co nejrychlejšímu nasazení účinné léčby, tento úkol si stanovili lékaři a vědci Interní kliniky 1. LF UK a ÚVN v Praze. Hledají a testují nové biomarkery karcinomu pankreatu (slinivky) pomocí spektroskopických metod a analýzou plazmy pacientů.

Prognóza rakoviny slinivky je velmi špatná. Jde o nejagresivnější typ nádoru, s nímž pouze 8% pacientů přežívá pět let. Odborníci zachytí asi 60 až 70 procent nemocných až s onemocněním v pokročilém stádiu, s metastázami. Možností, jak pacientovu prognózu zlepšit a prodloužit mu život, je včasný záchyt onemocnění. Jenže to je pro lékaře často velmi obtížné, rakovina slinivky je totiž dlouho bez příznaků, až v pozdějších stádiích se projevuje hubnutím bez příčin, bolením břicha a zvracením. Lékaři proto vytipovávají rizikové skupiny (osoby nad 65 let, kterým se vrací zánět slinivky, kuřáci a obézní), kterým věnují zvýšenou pozornost.

Odborníci 1. lékařské fakulty Univerzity Karlovy a Ústřední vojenská nemocnice – Vojenské fakultní nemocnice Praha jdou v rychlejší detekci malignit slinivky novou cestou. Hledají tzv. biomarkery, tedy měřitelné ukazatele určitého biologického stavu, které poukazují na chorobný stav.

„Jde o výzkum prováděný na separované plazmě získané z běžného odběru krve od pacientů. V našem projektu se snažíme o detekci nepatrných změn struktury všech molekul krevní plazmy. Hledáme biomolekuly, které mají odlišnou strukturu u nádoru pankreatu, u zdravých pacientů, u diabetiků a u prekursorů karcinomu pankreatu,“ ozřejmuje přednosta Interní kliniky 1. LF UK a ÚVN v Praze prof. MUDr. Miroslav Zavoral, Ph.D., principy výzkumu, jehož výsledky v květnu otiskl odborný časopis Chirality.

Kromě časnějšího nálezů onemocnění, by biomarkery mohly zodpovědět i na otázku, proč rakovina slinivky vlastně vzniká. Jak prof. Zavoral dodává, příčinou vzniku karcinomu pankreatu je genetická mutace onkogenů. To zda objev nového diagnostického panelu biomarkerů pomůže odhalit i bližší příčinu vzniku karcinomu je sice zatím nejisté, ale nelze to vyloučit. „Kupříkladu jedny z nadějných biomolekul, u kterých je koncentrace v plazmě výrazně vyšší u zdravé populace, než u pacientů s karcinomem jsou karotenoidy. Tyto molekuly se účastní regulace přeměny některých buněk pankreatu (stellate cells) na buňky schopné produkovat vazivo (fibroblasty). Potvrzení souvislosti mezi nalezenými biomolekulami a příčinami vzniku karcinomu by vyžadovalo další, poměrně rozsáhlý výzkum na experimentální rovině,“ dodává prof. Zavoral.

Větší potenciál biomarkerů ale vědci vidí v rychlé detekci a časnější, a tím i efektivnější léčbě. „Právě v případě časné detekce je i chirurgická léčba mnohem úspěšnější,“ uzavírá prof. Zavoral.

O výzkumu, publikovaném v prestižním časopise Chirality více zde:

<https://onlinelibrary.wiley.com/doi/abs/10.1002/chir.22834>

1. lékařská fakulta Univerzity Karlovy je největší z českých lékařských fakult – navštěvuje ji přes 4500 studentů. Základními studijními programy jsou všeobecné a zubní lékařství, kromě nich nabízí fakulta studium dalších zdravotnických oborů, specializační a celoživotní vzdělávání a řadu doktorských programů. Každoročně absolvuje 1. LF UK více než 300 nových lékařů.

Fakulta je zároveň nejproduktivnější institucí v biomedicinském a klinickém výzkumu. Vědecká práce, pregraduální a postgraduální výuka se koná na 75 teoretických ústavech a klinických pracovištích společných se Všeobecnou fakultní nemocnicí, Fakultní nemocnicí v Motole, Ústřední vojenskou nemocnicí, Thomayerovou nemocnicí, Nemocnicí Na Bulovce i v dalších mezioborových centrech.

1. LF UK se rovněž podílí na projektu BIOCEV – evropském vědeckém centru excelence v oborech biotechnologie a biomedicíny – a projektu Kampus Albertov, zaměřeném na rozvoj excelentních vědeckých a výukových aktivit Univerzity Karlovy v oblasti přírodních a lékařských věd.

O Ústřední vojenské nemocnici - Vojenské fakultní nemocnici Praha (ÚVN)

ÚVN poskytuje na úrovni fakultní nemocnice kvalitní komplexní a bezpečnou odbornou zdravotnickou péči o dospělé pacienty, založenou na nejmodernějších léčebných metodách a postupech ve všech oborech s výjimkou kardiochirurgie, porodnictví a léčby popálenin. Nezabývá se dětským lékařstvím. ÚVN je příspěvková organizace, jejím zřizovatelem je Ministerstvo obrany ČR. Trvale rozvíjí moderní, zejména miniinvazivní postupy v jednotlivých medicínských oborech. Nemocnice je vybavena moderní technikou a reflektuje soudobé trendy v medicíně. Nezbytnou součástí nemocnice je špičkový diagnostický komplement. Je výcvikovým, vzdělávacím a odborným zdravotnickým zařízením Armády České republiky a dlouhodobě pečuje o válečné veterány. Disponuje 677 lůžky, z toho 472 standardními, 68 JIP, dále lůžky následné a sociální péče. Ročně je v ÚVN provedeno přes milion ambulantních výkonů a má přes 26 tisíc hospitalizovaných. Nemocnice má přes tři desítky odborných zdravotnických pracovišť. Statut kliniky mají: chirurgie, neurochirurgie a neuroonkologie, interní obory, ORL, oční, onkologie, infekční nemoci, ortopedie, gynekologie a anesteziologie a resuscitace. ÚVN trvale rozvíjí výuku pregraduální a postgraduální, která probíhá prakticky na všech odděleních.

Kontakt na tiskovou mluvčí 1. LF UK:

Petra Klusáková, DiS.

Oddělení komunikace 1. LF UK

petra.klusakova@lf1.cuni.cz

tel. 224 964 406

mob.773 205 725